

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 20.12.2007
COM(2007) 827 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**για την εφαρμογή της απόφασης του Συμβουλίου της 17ης Οκτωβρίου 2000 σχετικά με
τη θέσπιση ρυθμίσεων για τη συνεργασία μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών
πληροφοριών των κρατών μελών όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών
(2000/642/ΔΕΥ)**

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση στοχεύει να αξιολογήσει το κατά πόσον τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει ένα πλαίσιο συνεργασίας για να υποστηρίξουν την εργασία των δικών τους μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών (ΜΧΠ), όπως προβλέπεται στην απόφαση 2000/642/ΔΕΥ του Συμβουλίου (στο εξής «η απόφαση»). Οι ΜΧΠ διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στις προσπάθειες καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και είναι σημαντική η προώθηση της στενής συνεργασίας μεταξύ τους.

Προϊόν μιας φινλανδικής πρωτοβουλίας, η απόφαση επιδιώκει να ενισχύσει τη συνεργασία μεταξύ των ΜΧΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σκοπό την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες¹. Η απόφαση στοχεύει να εξαλείψει τις δυσκολίες που αντιμετωπίζονται όσον αφορά την επικοινωνία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ ΜΧΠ λόγω της ύπαρξης διαφορετικών νομικών καθεστώτων (διοικητικό, δικαστικό ή κατασταλτικό), προβλέποντας την άμεση επικοινωνία μεταξύ των μονάδων. Η απόφαση αντικατοπτρίζει τις προδιαγραφές και τις αρχές που ορίστηκαν από την ομάδα Egmont² καθώς και τις συστάσεις της ομάδας Διεθνούς Χρηματοοικονομικής Δράσης (FATF)³.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η σημασία της συνεργασίας μεταξύ των ΜΧΠ αναγνωρίστηκε επίσης στην ευρωπαϊκή στρατηγική για την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, που δημοσιεύθηκε τον Δεκέμβριο 2004⁴. Η παρούσα έκθεση συντάσσεται την κατάλληλη στιγμή, λόγω του ότι η τρίτη οδηγία για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες⁵, η οποία επιβεβαίωσε πολλά ζητήματα σχετικά με τα καθήκοντα των ΜΧΠ και με τη συνεργασία μεταξύ τους όπως ορίζονται στην οδηγία, πρέπει να μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο των κρατών μελών μέχρι τις 15 Δεκεμβρίου 2007. Συμπληρωματικά προς αυτή την οδηγία, ο κανονισμός σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων⁶ εφαρμόζεται από τις 15 Ιουνίου 2007. Προβλέπει ότι οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θέτουν στη διάθεση των εθνικών τους ΜΧΠ τις πληροφορίες που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή του κανονισμού. Τέλος η Σύμβαση αριθ. 198 του Συμβουλίου της Ευρώπης⁷, του 2005, συμβαδίζει με τις διατάξεις της απόφασης.

Δεδομένου ότι ο όγκος των πληροφοριών που εξετάζονται από τις ΜΧΠ έχει αυξηθεί σημαντικά κατά τα τελευταία έτη, καθίσταται ολοένα και πιο αναγκαία η ενισχυμένη

¹ Το πεδίο εφαρμογής της απόφασης περιορίζεται στη συνεργασία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, αλλά, στην πράξη, η συνεργασία μεταξύ των ΜΧΠ καλύπτει εξίσου την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. 12 κράτη μέλη ανέφεραν ότι οι μονάδες τους χρηματοοικονομικών πληροφοριών έχουν επίσης ως αποστολή την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

² Η ομάδα Egmont αποτελεί το όργανο συντονισμού της διεθνούς ομάδας των ΜΧΠ που συστάθηκε το 1995 για να προωθήσει και να βελτιώσει τη διεθνή συνεργασία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και, πιο πρόσφατα, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Όλες οι ΜΧΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελούν μέλη της ομάδας Egmont.

³ Η FATF είναι ο κύριος διεθνής ρυθμιστικός οργανισμός στον τομέα της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Υπαγόρευσε σημαντικές διατάξεις σχετικά με τις ΜΧΠ στις συστάσεις της αριθ. 26, 30, 32 και 40.

⁴ «Καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας», 16089/04 της 14ης Δεκεμβρίου 2004 (έγγραφο του Συμβουλίου).

⁵ Οδηγία 2005/60/ΕΚ σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

⁶ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1889/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Κοινότητα.

⁷ Σύμβαση (αριθ. 198) του Συμβουλίου της Ευρώπης για το ξέπλυμα, την έρευνα, την κατάσχεση και δήμευση των προϊόντων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

συνεργασία σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Πολλά κράτη μέλη αναφέρουν αύξηση των υποθέσεων ευρωπαϊκής και διεθνούς συνεργασίας, όπως η γερμανική ΜΧΠ στην ετήσια έκθεση δραστηριότητας του 2005⁸: «Η ΜΧΠ επικοινωνήσε με τις ΜΧΠ άλλων κρατών σε 657 υποθέσεις κατά το 2005, γεγονός που αντιπροσωπεύει αύξηση κατά 8,4% σε σχέση με το 2004. Μεταξύ 2003 και 2004, σημειώθηκε αύξηση κατά 25%.»

2. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 2 στοιχείο (γ) της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση («ΣΕΕ»), οι αποφάσεις που εκδίδονται από το Συμβούλιο στον τομέα της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις δεν αποτελούν προσέγγιση των νομοθετικών διατάξεων των κρατών μελών, αλλά έχουν άλλο στόχο που συνάδει με τους στόχους του τίτλου VI της ΣΕΕ. Η Συνθήκη καθιστά σαφές ότι αποφάσεις του Συμβουλίου αυτού του είδους είναι νομικά δεσμευτικές και ότι τα κράτη μέλη μπορούν να υποχρεωθούν να τροποποιήσουν το εθνικό τους δίκαιο για να συμμορφωθούν με τις εν λόγω αποφάσεις.

Τα κράτη μέλη όφειλαν να συμμορφωθούν με την απόφαση μέχρι τις 17 Οκτωβρίου 2003 το αργότερο. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 της απόφασης: «Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι είναι σε θέση να συνεργάζονται πλήρως σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης εντός τριών ετών το αργότερο από την έναρξη ισχύος της απόφασης ...».

Η παρούσα έκθεση, παρά το γεγονός ότι δεν επιβάλλεται από την απόφαση, παρέχει μια πρώτη αντικειμενική αξιολόγηση του κατά πόσον τα κράτη μέλη έχουν θέσει σε εφαρμογή νομοθετικό και επιχειρησιακό πλαίσιο που παρέχει στις δικές τους ΜΧΠ τη δυνατότητα συνεργασίας, όπως επιβάλλει η απόφαση του Συμβουλίου.

Με επιστολή της 24ης Μαΐου 2006, την οποία ακολούθησε επιστολή υπόμνησης της 23ης Οκτωβρίου 2006, τα τότε 25 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης κλήθηκαν από την Επιτροπή να κοινοποιήσουν τις διατάξεις εφαρμογής. Η ίδια πρόσκληση απεστάλη στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία με επιστολή της 24ης Ιανουαρίου 2007. Τον Ιούνιο 2007, 26 κράτη μέλη απάντησαν στο συγκεκριμένο αίτημα, ενώ η Ιρλανδία απέστειλε απάντηση η οποία παραμένει μέχρι σήμερα προσωρινή. Η παρούσα έκθεση συντάχθηκε με βάση τις συγκεκριμένες απαντήσεις. Ορισμένες απαντήσεις ήταν μερικές, από την άποψη του ότι δεν εξηγούσαν λεπτομερώς τις διατάξεις που θεσπίστηκαν για τους σκοπούς της εφαρμογής. Ορισμένα κράτη μέλη δεν διαβίβασαν στην Επιτροπή το σύνολο των κειμένων που θέτουν σε εφαρμογή την απόφαση. Η αξιολόγηση και τα αντληθέντα συμπεράσματα βασίζονται ως εκ τούτου ενίοτε σε ελλιπείς πληροφορίες.

Η έκθεση επικεντρώνεται στα νομικά ζητήματα της συνεργασίας μεταξύ ΜΧΠ, αλλά εξετάζει επίσης, στο μέτρο του δυνατού, επιχειρησιακά ζητήματα στη βάση των απαντήσεων που ελήφθησαν. Αυτή η διπλή ανάλυση είναι ουσιαστική, δεδομένου ότι η συνεργασία μεταξύ των ΜΧΠ καθορίζεται από επιχειρησιακά ζητήματα που υπερβαίνουν τις νομοθετικές διατάξεις. Τοιουτοτρόπως, ακόμα και όταν η νομοθεσία ενός κράτους μέλους είναι σύμφωνη με την απόφαση του Συμβουλίου, μπορούν να συνεχίζουν να κρύβονται πραγματικά επιχειρησιακά προβλήματα. Αυτή η διπλή διάσταση της εφαρμογής – νομοθετική και επιχειρησιακή – κατέστησε την αξιολόγηση πολύπλοκη και δυσχερή, ιδιαίτερα λόγω του ότι το μεγαλύτερο μέρος των απαντήσεων των κρατών μελών επικεντρώνεται στα νομικά ζητήματα. Επιπλέον, η διατύπωση της απόφασης αφήνει πολλά στοιχεία ανοιχτά σε ερμηνεία.

⁸

www.bka.de/profil/zentralstellen/geldwaesche/pdf/fiu_germany_annual_report_2005.pdf

3. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

Το συγκεκριμένο μέρος της έκθεσης αναλύει την κατάσταση όσον αφορά ορισμένες ειδικές διατάξεις της απόφασης⁹, καλύπτοντας τα άρθρα 1-7 και το άρθρο 9 από θεματική άποψη. Εντοπίστηκαν τα ακόλουθα μεγάλα θέματα:

- ορισμός των ΜΧΠ·
- βάση της ανταλλαγής πληροφοριών·
- λεπτομέρειες της ανταλλαγής πληροφοριών·
- προστασία δεδομένων.

Ήδη σε αυτή τη φάση, είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη η ποικιλομορφία των καθεστώτων των ΜΧΠ στην Ευρωπαϊκή Ένωση: 12 ΜΧΠ έχουν διοικητικό χαρακτήρα (FR, SI, BE, CZ, IT, ES, LV, PL, MT, RO, EL, BG), 11 άλλες κατασταλτικό (DE, HU, UK, SE, SK, EE, AT, FI, LT, PT, IE) και μία μόνο δικαστικό (LU). 3 ΜΧΠ μπορούν να θεωρηθούν ως υβριδικές (DK, CY, NL).

3.1. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΜΧΠ

Το άρθρο 2 παράγραφος 1, επαναλαμβάνει ουσιαστικά τον ορισμό που εγκρίθηκε από την ομάδα Egmont¹⁰: τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι δικές τους ΜΧΠ είναι «μία κεντρική, εθνική μονάδα η οποία, ..., είναι υπεύθυνη να παραλαμβάνει (και, στο βαθμό που επιτρέπεται, να ζητά), να αναλύει και να διαβιβάζει στις αρμόδιες αρχές τις κοινοποιήσεις χρηματοοικονομικών πληροφοριών ...». Ο συγκεκριμένος ορισμός συμφωνεί εξίσου με το άρθρο 21 της τρίτης οδηγίας για το ξέπλυμα χρήματος. Τα περισσότερα εκ των κρατών μελών, δηλαδή 18 συνολικά, διαβίβασαν το νομικό κείμενο με το οποίο δημιουργείται η δική τους ΜΧΠ.

(α) Μία κεντρική εθνική μονάδα, η οποία είναι υπεύθυνη να διαβιβάζει πληροφορίες – Άρθρο 2

Πρόκειται για ένα σημαντικό ζήτημα από την άποψη της συνεργασίας μεταξύ ΜΧΠ. Οι ΜΧΠ πρέπει να αποτελούν διακριτές οντότητες, ανεξάρτητα από το αν έχουν αυτόνομη ύπαρξη ή αποτελούν μέρος μιας οργάνωσης, κατά τρόπον ώστε κάθε ΜΧΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης να μπορεί να συνεργάζεται απευθείας και να ανταλλάσσει πληροφορίες με τους ομολογούς της. Τα κράτη μέλη συμμορφώνονται γενικά με αυτήν την υποχρέωση και ορισμένα εξ αυτών (MT, RO, LV) προσδιόρισαν ότι η δική τους ΜΧΠ διαθέτει δική της νομική προσωπικότητα. Σημειώνεται ότι η ελληνική νομοθεσία αναφέρει μία «εθνική αρχή υπεύθυνη για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες» και προβλέπει ότι «ο τόπος στον οποίο συνεδριάζει καθορίζεται με απόφαση του υπουργού». Παρατηρείται επίσης σχετική απουσία σαφήνειας (για παράδειγμα: CZ, HU) σε ορισμένες περιπτώσεις, στις οποίες η νομοθεσία αναθέτει τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην οργάνωση της οποίας μέρος αποτελεί η ΜΧΠ και όχι στην ίδια τη μονάδα. Στο συγκεκριμένο σημείο, ορισμένα κράτη μέλη – όπως, UK, DK, EE, FI, BG, IE, IT, AT, ES, LU, SK δεν χορήγησαν καμία ακριβή πληροφορία.

⁹ Όσον αφορά το άρθρο 8, 5 κράτη μέλη απήντησαν. Το Ηνωμένο Βασίλειο υπέβαλε έκθεση για την εφαρμογή του άρθρου 10.

¹⁰ Ορισμός που εγκρίθηκε κατά την ολομέλεια της ομάδας Egmont το 1996 και τροποποιήθηκε τον Ιούνιο του 2004.

Για τους σκοπούς της συνεργασίας μεταξύ των ΜΧΠ, είναι σημαντικό να ανατεθούν σε αυτές σαφείς αρμοδιότητες για τη «διαβίβαση» των πληροφοριών¹¹. Αυτό το καθήκον διαβίβασης τοποθετείται κυρίως σε εθνικό πλαίσιο, δηλαδή η κοινοποίηση πληροφοριών στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους της ΜΧΠ· εντούτοις, οι ΜΧΠ πρέπει επίσης να μπορούν να διαβιβάζουν πληροφορίες στις αρχές άλλων κρατών μελών. Ορισμένες νομοθεσίες (EL, NL, SE, CZ, HU, CY, PL, RO) προβλέπουν συνεργασία με τους αλλοδαπούς εταίρους, χωρίς να αναφέρουν ρητά τη «διαβίβαση» στον κατάλογο των βασικών καθηκόντων των ΜΧΠ. Σε άλλες περιπτώσεις – UK, DK, SK, EE, AT, ES, FI, BG, IE, LU, IT – δεν χορηγείται καμία σαφής πληροφορία σχετικά με το ζήτημα.

(β) Πληροφορίες που συγκεντρώνονται σε εθνικό επίπεδο – Άρθρο 1 παράγραφος 1 και άρθρο 2 παράγραφος 1

Η απόφαση παραμένει σχετικά ασαφής όσον αφορά την έκταση των πληροφοριών στις οποίες πρέπει να παρέχεται πρόσβαση στις ΜΧΠ, περιοριζόμενη, στο άρθρο 4, παράγραφος 2, σε μια «πολυθεματική» οπτική, σύμφωνα με την οποία πρέπει να μπορούν να ανταλλάσσονται όλες οι σχετικές πληροφορίες διοικητικού, αστυνομικού και χρηματοοικονομικού χαρακτήρα. Για το λόγο αυτό, η ανάλυση που ακολουθεί στοχεύει να προσδιορίσει καλύτερα – αποκλειστικά στη βάση των απαντήσεων που ελήφθησαν – ποιες «σχετικές πληροφορίες» συγκεντρώνονται από τις ΜΧΠ σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 1, χωρίς εντούτοις να αξιολογεί απευθείας το επίπεδο εφαρμογής στα κράτη μέλη. Ένα σημαντικό στοιχείο σε σχέση με το συγκεκριμένο θέμα είναι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις οδηγίες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Επίσης, για να εξασφαλιστεί αποτελεσματική συνεργασία, θα ήταν επωφελές για κάθε ΜΧΠ ενός κράτους μέλους να μπορεί να γνωρίζει ποιες πληροφορίες συγκεντρώνονται από τους ομολόγους της των άλλων κρατών μελών.

Οι εθνικές διατάξεις διαφέρουν σημαντικά, όσον αφορά το κατά πόσο η ΜΧΠ έχει πρόσβαση σε ορισμένες βάσεις δεδομένων ή μπορεί να ζητήσει περαιτέρω πληροφορίες από διάφορες αρχές. Ορισμένα κράτη μέλη αναφέρουν διατάξεις που παρέχουν πρόσβαση σε πληροφορίες αστυνομικού χαρακτήρα, ενώ σε άλλες περιπτώσεις οι πληροφορίες παρέχονται εξίσου από φορολογικές ή τελωνειακές αρχές (SE, DE) ή ακόμα από διάφορους άλλους οργανισμούς (BE, EL, LT, LV, PL, ES, MT, RO, CZ, FI, IT). Σε ορισμένες περιπτώσεις, αυτή η ευρύτερη κάλυψη συνεπάγεται επίσης απουσία σαφήνειας όσον αφορά τους οργανισμούς που είναι ρητά υποχρεωμένοι να παρέχουν πληροφορίες. Βρίσκουμε τοιουτοτρόπως ενδείξεις όπως: «δημόσιες αρχές» (LV) ή «αρμόδια εκτελεστικά όργανα» (ES). Ορισμένα κράτη μέλη – HU, UK, LU, DK, SK, EE, AT, FR, NL, PT, IE, BG – δεν παρείχαν καμία συγκεκριμένη πληροφορία σχετικά με το ζήτημα.

(γ) Σχετικές πληροφορίες – υποχρέωση των αρχών επιβολής του νόμου να παρέχουν πληροφορίες στις ΜΧΠ – σε συνδυασμό με το άρθρο 4 παράγραφος 2

Ορισμένα κράτη μέλη ενημέρωσαν την Επιτροπή για νομικές διατάξεις που υποχρεώνουν τις αρχές επιβολής του νόμου να χορηγούν πληροφορίες στην ΜΧΠ. Οι DE, BE, MT, LT, PL, SE, CZ, IT και CY ανέφεραν ρητά αυτή την υποχρέωση.

(δ) Σχετικές πληροφορίες – δυνατότητα των ΜΧΠ να ζητούν συμπληρωματικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες από τους εθνικούς οργανισμούς που έχουν υποχρέωση υποβολής εκθέσεων – σε συνδυασμό με το άρθρο 4 παράγραφος 2

¹¹ Η παρούσα έκθεση επικεντρώνεται στο συγκεκριμένο βασικό καθήκον της διαβίβασης στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ των ΜΧΠ, χωρίς να αναλύει τη διαβίβαση πληροφοριών στις υπηρεσίες καταστολής ή σε άλλες αρμόδιες αρχές, όπως οι αρχές ελέγχου.

Δεδομένου ότι η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ ΜΧΠ αφορά ευαίσθητα χρηματοοικονομικά στοιχεία, είναι σημαντικό να διαπιστώνεται το κατά πόσον μία ΜΧΠ είναι εξουσιοδοτημένη να ζητεί από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και άλλους υποβάλλοντες εκθέσεις οργανισμούς πληροφορίες που υπερβαίνουν το πλαίσιο των καταγγελιών ύποπτων συναλλαγών. Ένας μεγάλος αριθμός κρατών μελών (HU, FR, SI, SE, BE, EL, FI, EE, LT, NL, MT, RO, PL, LV, IT, DE) αναφέρουν νομοθεσία που εξουσιοδοτεί τη δική τους ΜΧΠ να αξιώνει συμπληρωματικές πληροφορίες από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και από άλλους υποβάλλοντες εκθέσεις οργανισμούς. Στο συγκεκριμένο σημείο, οι UK, LU, DK, SK, AT, PT, IE, BG, ES, CZ, CY δεν χορήγησαν σαφείς πληροφορίες.

(ε) *Κοινοποίηση στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου [άρθρο 2 παράγραφος 3]*

Τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να κοινοποιούν γραπτώς στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου τη μονάδα που ενεργεί ως ΜΧΠ κατά την έννοια του άρθρου 2. Τέσσερα κράτη μέλη μόνο (DE, LU, IT, MT) προσδιόρισαν στην απάντησή τους ότι προέβησαν ήδη ή επρόκειτο να προβούν στη συγκεκριμένη κοινοποίηση.

3.2. ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Η ανταλλαγή πληροφοριών στοχεύει να επιτρέψει στις ΜΧΠ να αναλύουν ορθά τις καταγγελίες ύποπτων συναλλαγών (ΚΥΣ).¹² 17 κράτη μέλη κοινοποίησαν νομικές διατάξεις που επιβεβαιώνουν τη νομιμότητα και την ανάγκη συνεργασίας με τις ΜΧΠ άλλων χωρών. Μόνο η Ισπανία προβαίνει σε διάκριση στη νομοθεσία της μεταξύ συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ ΜΧΠ ευρωπαϊκού και διεθνούς επιπέδου. Διαπιστώθηκε ότι 18 κράτη μέλη ενσωμάτωσαν στη νομοθεσία τους ειδικές διατάξεις για την ανταλλαγή πληροφοριών. Σε 3 κράτη μέλη (LT, NL, PT), η νομοθεσία φαίνεται να προβλέπει ρητά τη συνεργασία μεταξύ ΜΧΠ, αλλά όχι την ανταλλαγή πληροφοριών. Η ελληνική νομοθεσία φαίνεται να περιλαμβάνει περιορισμό υπό την έννοια ότι καλύπτει τη διεθνή συνεργασία εν γένει και μόνο την περίπτωση κατά την οποία η ΜΧΠ λαμβάνει πληροφορίες. Οι DK, BG, IE και AT δεν χορήγησαν συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με το ζήτημα.

(α) *«Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι ΜΧΠ ανταλλάσσουν, με δική τους πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήσεως, ... τις όποιες πληροφορίες διαθέτουν που μπορεί να τους είναι χρήσιμες» - άρθρο 1 παράγραφος 2*

4 κράτη μέλη (HU, SI, LV, MT) αναφέρουν ότι θέσπισαν νομικές διατάξεις προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ 4 άλλα (FR, SE, CZ, CY) δήλωσαν ειδικά ότι ανταλλάσσουν πληροφορίες τόσο με δική τους πρωτοβουλία όσο και κατόπιν αιτήσεως, χωρίς όμως να προσδιορίζουν τις αντίστοιχες νομικές διατάξεις.

(β) *Οι αστυνομικές αρχές που ορίζονται ως ΜΧΠ μπορούν να διαβιβάζουν πληροφορίες – άρθρο 1, παράγραφος 3*

Οι ΜΧΠ που είναι αρμόδιες για την επιβολή του νόμου υπόκεινται, δυνάμει της συγκεκριμένης διάταξης, σε λιγότερο αυστηρό καθεστώς. Τα κράτη μέλη δεν χορήγησαν σχετικά με το συγκεκριμένο άρθρο καμία ειδική πληροφορία που να επιτρέπει να συναχθεί ότι οι ΜΧΠ που είναι αρμόδιες για την επιβολή του νόμου υπόκεινται σε άλλες νομικές διατάξεις από εκείνες που ισχύουν για άλλα είδη ΜΧΠ.

(γ) *Το εσωτερικό καθεστώς των ΜΧΠ δεν επηρεάζει την εκτέλεση των καθηκόντων που τους ανατίθενται – άρθρο 3*

¹² Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται από τις ΜΧΠ αφορούν πάντα υποψίες, κατά τρόπον ώστε να μην υπάρχει αλληλεπικάλυψη με άλλες μορφές ή κανάλια ευρωπαϊκής συνεργασίας (για παράδειγμα, Ευρώπολ).

Επαφίεται στα κράτη μέλη να επιλέξουν το καταλληλότερο καθεστώς για τις δικές τους ΜΧΠ, αλλά αυτές πρέπει να είναι σε θέση να εκπληρώνουν ορθά τα καθήκοντά τους. 23 κράτη μέλη διαβίβασαν πληροφορίες ή νομικές διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες η συνεργασία με τις ΜΧΠ άλλων χωρών γίνεται ανεξαρτήτως του καθεστώτος τους. Σημειώνεται εντούτοις απουσία σαφήνειας σε ορισμένες περιπτώσεις, όταν η συνεργασία στηρίζεται σε σχετικές αστυνομικές πράξεις (παράδειγμα: ΑΤ, ΣΚ) και είναι δύσκολο να κριθεί το κατά πόσον οι εν λόγω διατάξεις καλύπτουν όλα τα είδη ΜΧΠ απουσία ρητού προσδιορισμού στο κείμενο. Οι Κάτω Χώρες είναι το μόνο κράτος μέλος του οποίου η νομοθεσία αναφέρει ρητά «οι αστυνομικές και μη αστυνομικές αρχές που ορίζονται από τις αλλοδαπές κυβερνήσεις και ασκούν ανάλογα καθήκοντα». Οι UK, DK, BG, IE δεν χορήγησαν συγκεκριμένες πληροφορίες επί του θέματος.

3.3. ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΤΗΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Πολλές διατάξεις (άρθρα 4, 6, 7 και 9 παράγραφος 1) διέπουν τις λεπτομέρειες ανταλλαγής πληροφοριών στα διάφορα στάδια του κύκλου ανταλλαγής. Ως γενική δήλωση, 11 κράτη μέλη (FR, UK, SI, CY, EE, AT, EL, LV, PL, PT, RO) τονίζουν ότι εφαρμόζουν τις αρχές της ομάδας Egmont¹³ στην ανταλλαγή πληροφοριών και συμμορφώνονται τοιουτοτρόπως προς τις απαιτήσεις της απόφασης όσον αφορά το συγκεκριμένο ζήτημα. Δύο κράτη μέλη προσδιόρισαν ρητά ότι διαβιβάζουν σύντομη έκθεση των σχετικών περιστατικών (CZ, NL) (άρθρο 4 παράγραφος 1).

(α) Όταν χορηγείται απάντηση σε αίτηση – άρθρο 4 παράγραφος 2

Η ΜΧΠ προς την οποία απευθύνεται η αίτηση παρέχει κάθε χρήσιμη πληροφορία, συμπεριλαμβανομένων των διαθέσιμων χρηματοοικονομικών πληροφοριών και των αιτούμενων αστυνομικής φύσεως στοιχείων. Πρόκειται για μία από τις βασικές διατάξεις της απόφασης.

Εννέα κράτη μέλη διαβίβασαν πληροφορίες και νομικές διατάξεις (HU, FR, SE, ES, NL, BE, CZ, EE, UK) που προσδιορίζουν σε ορισμένο μέτρο την έκταση εφαρμογής της ανταλλαγής πληροφοριών, αλλά δεν προσδιορίζουν το κατά πόσον συμπεριλαμβάνονται οι χρηματοοικονομικής ή αστυνομικής φύσεως πληροφορίες. Ενώ ορισμένα κράτη μέλη (HU, FR, BE, CZ, EE) τονίζουν ότι διαβιβάζουν επίσης χρηματοοικονομικές και τραπεζικές πληροφορίες, μπορούμε να υποθέσουμε ότι αυτό δημιουργεί προβλήματα για άλλα. Φαίνεται ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των πληροφοριών που μπορούν να διαβιβαστούν από τις ΜΧΠ. Εντούτοις, δεδομένου ότι η απόφαση δεν προσδιορίζει την έννοια της «κάθε χρήσιμης πληροφορίας», είναι δύσκολο να αξιολογηθεί το κατά πόσον τα κράτη μέλη συμμορφώνονται πραγματικά με τη συγκεκριμένη ουσιαστική υποχρέωση.

Η αρχή της αμοιβαιότητας, παρά το γεγονός ότι δεν προβλέπεται στην απόφαση ως προϋπόθεση της ανταλλαγής πληροφοριών, αναφέρεται στο δίκαιο ή στην πρακτική πολλών κρατών μελών (FR, SI, BE, RO, CZ, PL). Από την πλευρά της, η Ευρωπαϊκή Ένωση δήλωσε ότι έχει εγκαταλείψει τη συγκεκριμένη αρχή.

(β) Περιπτώσεις άρνησης – άρθρο 4 παράγραφος 3

Το άρθρο 4 παράγραφος 3 προσδιορίζει, με αρκετά γενικούς όρους, τις περιπτώσεις κατά τις οποίες μια ΜΧΠ μπορεί να αρνηθεί να χορηγήσει πληροφορίες σε αλλοδαπές αρχές. Πέντε κράτη μέλη (HU, FR, ES, MT, NL) αναφέρουν νομικές διατάξεις διαφόρων ειδών. Αυτές κάνουν συχνά αναφορά σε θεμελιώδεις αρχές όπως η εθνική κυριαρχία, η εθνική ασφάλεια

¹³ Αρχές για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ ΜΧΠ στις περιπτώσεις καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, Χάγη, 13 Ιουνίου 2001.

και ο κίνδυνος να τεθεί σε κίνδυνο ποινική έρευνα. Είκοσι δύο κράτη μέλη δεν χορήγησαν καμία συγκεκριμένη πληροφορία στο συγκεκριμένο ζήτημα.

(γ) Αυθόρμητη ανταλλαγή πληροφοριών – άρθρο 6

Γενικά, φαίνεται να μην γίνεται καμία διάκριση μεταξύ των πληροφοριών που μπορούν να διαβιβαστούν σε απάντηση αίτησης ή αυθόρμητα.

(δ) Προστατευόμενοι διάλογοι επικοινωνίας – άρθρο 7

Δεδομένης της ανάγκης να κατοχυρωθεί η ανταλλαγή πληροφοριών, η απόφαση επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να προβλέπουν προστατευμένους διαλόγους επικοινωνίας. Αναφέρονται οι ακόλουθοι διάλογοι επικοινωνίας: Egmont Secure Web (κρυπτογραφημένο ασφαλές μέσο ανταλλαγής πληροφοριών μέσω του Διαδικτύου), FIU.NET (ηλεκτρονικό σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών των ΜΧΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης), Europol και Interpol για τις ΜΧΠ αστυνομικού χαρακτήρα.

Έντεκα κράτη μέλη (DE, FR, BE, CZ, SK, ES, EL, FI, LV, NL, PT) επιβεβαιώνουν τη συμμετοχή τους στο σχέδιο FIU.NET, οι SE και CY επιθυμούν να προσχωρήσουν και η ΑΤ δεν συμμετέχει. Όσον αφορά το Egmont Secure Web, 15 κράτη μέλη (DE, UK, FR, SE, BE, CZ, SK, CY, AT, ES, EL, FI, LV, NL, PT) επιβεβαιώνουν ότι χρησιμοποιούν αυτό το διάλογο επικοινωνίας.

(ε) Μνημόνια συμφωνίας – άρθρο 9

Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα μνημόνια συμφωνίας αποτελούν το ουσιαστικό μέσο που διέπει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των ΜΧΠ. Παρέχουν τη δυνατότητα εφαρμογής της απόφασης χωρίς νομοθετική δράση.

Δεκαέξι κράτη μέλη (DE, FR, SE, BE, EE, ES, EL, FI, LV, NL, PT, RO, PL, IT, MT, CZ) αναφέρουν ότι συνήψαν τέτοιου είδους μνημόνιο με άλλες χώρες. Ορισμένα (DE, FR, SE, CZ, IT, MT, EE) προσδιορίζουν ότι δεν είναι υποχρεωμένα να χρησιμοποιούν αυτό το είδος συμφωνίας. Το πολωνικό δίκαιο φαίνεται να περιλαμβάνει περιορισμό, υπό την έννοια ότι προβλέπει την ανταλλαγή πληροφοριών με αλλοδαπές αρχές «σε αμοιβαία βάση, υπό τη μορφή που προβλέπεται στις διμερείς συμφωνίες». Ορισμένα κράτη μέλη – HU, UK, SI, LU, DK, SK, CY, AT, LT, BG, IE – δεν χορήγησαν συγκεκριμένες πληροφορίες στο συγκεκριμένο ζήτημα.

3.4. ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Πολλά κράτη μέλη επιβεβαιώνουν ότι χορηγούν ιδιαίτερη προσοχή στην εμπιστευτικότητα και ότι συμμορφώνονται με αυστηρή εθνική νομοθεσία που ισχύει όσον αφορά την προστασία των δεδομένων, γεγονός που σημαίνει ότι ισχύουν όσον αφορά τις ΜΧΠ οι γενικές διατάξεις που διέπουν την προστασία των δεδομένων. Ορισμένα κράτη μέλη κάνουν επίσης αναφορά στην οδηγία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα¹⁴.

(α) Η χρήση των χορηγούμενων πληροφοριών - άρθρο 5 παράγραφοι 1-3

Ορισμένα κράτη μέλη (LU, MT, PL, CZ, HU, FR, ES, SI, FI, RO, LV) αναφέρουν γενική διάταξη, η οποία προβλέπει ότι οι πληροφορίες που λαμβάνονται από το εσωτερικό όπως και από το εξωτερικό μπορούν να χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Μικρός αριθμός κρατών μελών (DE, SE, NL) αναφέρουν ότι οι πληροφορίες

¹⁴ Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, ΕΕ L 281 της 23.11.1995.

δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται παρά μόνο για σκοπούς που συμφωνούνται από κοινού, τηρουμένων των ορίων που ορίζονται από τα άλλα μέρη. Δεκατρία κράτη μέλη δεν χορήγησαν καμία συγκεκριμένη πληροφορία σχετικά με το ζήτημα.

Προκειμένου οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται να μπορούν να χρησιμοποιηθούν πραγματικά σε έρευνες ή δικαστικές διώξεις στο πλαίσιο της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, το άρθρο 5 παράγραφος 3, αξιώνει ότι, σε αυτές τις περιπτώσεις, το διαβιβάζον κράτος μέλος δεν μπορεί να αρνηθεί τη συγκατάθεσή του για τη χρησιμοποίηση αυτή, εκτός εάν η άρνηση αυτή βασίζεται σε περιορισμούς που επιβάλλει η εθνική νομοθεσία του ή σε όρους που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3. Περιορισμένος αριθμός κρατών μελών (για παράδειγμα: NL, DK) ασχολούνται με το συγκεκριμένο ζήτημα, αναφέροντας ότι η διαβίβαση πληροφοριών εξαρτάται από την αξιολόγηση ορισμένων αρχών.

(β) Απαγόρευση της πρόσβασης σε άλλες αρχές, οργανισμούς ή υπηρεσίες - άρθρο 5 παράγραφος 4

Τα ακόλουθα κράτη (LT, RO, CZ, BE, DE, NL, AT, LV, CY, EL) αναφέρουν πληροφορίες ή νομικές διατάξεις που απαγορεύουν την πρόσβαση τρίτων στις πληροφορίες που κατέχουν οι ΜΧΠ. Σημειώνεται ορισμένη απουσία σαφήνειας όσον αφορά τους όρους «άλλες αρχές, οργανισμούς ή υπηρεσίες», που χρησιμοποιούνται στην απόφαση. Δεν γίνεται σαφής η συνάφεια μεταξύ αυτής της διάταξης και των εκθέσεων ορισμένων κρατών μελών (SE, FI) που ορίζουν ότι η ΜΧΠ είναι εξουσιοδοτημένη να διαβιβάζει πληροφορίες σε άλλες αρχές καταστολής ή ότι τα δεδομένα που κατέχει μία ΜΧΠ είναι (εν μέρει) προσιτά στις αστυνομικές αρχές. Επιπλέον, σε ορισμένες περιπτώσεις (HU, UK), οι κανόνες που αφορούν την προστασία δεδομένων φαίνεται να εφαρμόζονται στον οργανισμό του οποίου μέρος αποτελεί η ΜΧΠ, αλλά καμία ειδική διάταξη δεν αναφέρεται στην ίδια την ΜΧΠ. Οι LU, EE, IT, SK, PL, PT, BG, IE δεν χορήγησαν συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με το ζήτημα. Υπό αυτές τις συνθήκες, είναι δύσκολο να προσδιοριστεί το κατά πόσον τηρείται το άρθρο 5 παράγραφος 4.

(γ) Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης, ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας και προστασίας δεδομένων – άρθρο 5 παράγραφος 5

Τα κράτη μέλη δεν χορήγησαν λεπτομερή ανάλυση των διατάξεων που εφαρμόζουν τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης του 1981¹⁵ και τη σύσταση αριθ. R(87) 15 του 1987¹⁶ όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 5.

Το άρθρο 5 παράγραφος 5 προβλέπει επίσης ότι «οι παρεχόμενες πληροφορίες προστατεύονται ... τουλάχιστον από τους ίδιους κανόνες εμπιστευτικότητας και προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με αυτούς που ισχύουν δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας που εφαρμόζεται στην αιτούσα ΜΧΠ». Η συγκεκριμένη διάταξη προβλέπει συνεπώς την αναγνώριση της νομοθεσίας του άλλου κράτους.

Ορισμένα κράτη μέλη αναφέρουν ότι δυνάμει νομικών διατάξεων, δεν μπορούν να διαβιβαστούν πληροφορίες στη ΜΧΠ άλλης χώρας παρά μόνο υπό τον όρο ότι αυτή είναι υποχρεωμένη να τηρεί ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας (BE, MT, RO) ή επαγγελματικού απόρρητου (FR, ES) με εκείνο που προβλέπει η εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους που προβαίνει στη διαβίβαση ή ότι η αιτούσα ΜΧΠ διαθέτει κανονιστικό σύστημα προστασίας

¹⁵ Σύμβαση αριθ. 108 του Συμβουλίου της Ευρώπης, της 28ης Ιανουαρίου 1981, για την προστασία του ατόμου από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα.

¹⁶ Σύσταση αριθ. R(87)15 του Συμβουλίου της Ευρώπης, της 15ης Σεπτεμβρίου 1987, που ρυθμίζει τη χρησιμοποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον αστυνομικό τομέα.

δεδομένων (SI). Αυτές οι διατάξεις μπορούν να επικυρωθούν όσον αφορά τη διεθνή συνεργασία αλλά αντιθέτως δεν φαίνεται να είναι απόλυτα σύμφωνες με τις απαιτήσεις που προβλέπονται όσον αφορά το ευρωπαϊκό επίπεδο στο άρθρο 5, παράγραφος 5. Πρέπει εξάλλου να τονιστεί ότι το «επαγγελματικό απόρρητο» αποτελεί μία όψη της «εμπιστευτικότητας».

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η συνεργασία μεταξύ των ΜΧΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να βασίζεται σε ένα νομοθετικό και κανονιστικό περιβάλλον που να προωθεί την ανάπτυξη της αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Η παρούσα έκθεση παρέχει μια πρώτη επισκόπηση του τρόπου με τον οποίο τα κράτη μέλη εφαρμόζουν την απόφαση για τη συνεργασία μεταξύ ΜΧΠ. Επιβεβαιώνει τη μεγάλη ποικιλομορφία που επικρατεί, τόσο όσον αφορά τους τρόπους οργάνωσης των ΜΧΠ όσο και το είδος πληροφοριών που αυτές λαμβάνουν και ανταλλάσσουν.

Λαμβάνοντας υπόψη τα διαθέσιμα δεδομένα, η έκθεση επικεντρώνεται βασικά στη νομοθεσία και πολύ λιγότερο στα επιχειρησιακά ζητήματα της συνεργασίας. Αυτά τα ζητήματα συνεχίζουν παρά ταύτα να είναι ουσιαστικά. Η νομοθεσία μπορεί να συμφωνεί με τις διατάξεις της απόφασης ενώ η πρακτική να δίσταται. Γενικά, τα κράτη μέλη δεν προβαίνουν στα νομοθετικά κείμενα σε καμία διάκριση μεταξύ συνεργασίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο και διεθνούς συνεργασίας.

Μπορεί να θεωρηθεί, σε μεγάλο βαθμό, ότι τα κράτη μέλη συμμορφώθηκαν, *σε νομικό επίπεδο*, με το μεγαλύτερο μέρος των βασικών διατάξεων της απόφασης, δηλαδή ότι θέσπισαν διατάξεις που προσδιορίζουν τα καθήκοντα των ΜΧΠ και που παρέχουν τη δυνατότητα σε αυτές να συνεργάζονται με ΜΧΠ που έχουν διαφορετικό νομικό καθεστώς. Αντιθέτως, διαπιστώνεται κάποια ασάφεια όσον αφορά το νομικό πλαίσιο που διέπει την προστασία των δεδομένων στο πλαίσιο των ΜΧΠ. Η επίσημη έγκριση της πρότασης *απόφασης πλαισίου για την προστασία των δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της επιβολής του νόμου*¹⁷ και οι εργασίες εφαρμογής που θα αναληφθούν στα κράτη μέλη θα επιτρέψουν να υπάρξει μεγαλύτερη σαφήνεια στο συγκεκριμένο τομέα. Στο συγκεκριμένο πλαίσιο θα αξιολογηθεί η ανάγκη συμπληρωματικών μέτρων. Είναι εξίσου πιθανό να κριθεί απαραίτητο να διευκρινιστεί η κοινή αντίληψη των διατάξεων που διέπουν την προστασία δεδομένων που ισχύουν για τις ΜΧΠ και να προβλεφθεί η ανάπτυξη κατευθυντηρίων γραμμών.

Οι πρακτικές που αφορούν την εφαρμογή του άρθρου 4 παράγραφος 2 δημιουργούν επίσης πρόβλημα: μεγάλος αριθμός ΜΧΠ διοικητικού χαρακτήρα δεν μπορούν πράγματι να ανταλλάξουν αστυνομικές πληροφορίες ή μπορούν να το πράξουν μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα. Ορισμένες ΜΧΠ αστυνομικού χαρακτήρα δεν είναι ενίοτε εξουσιοδοτημένες να χορηγούν σε διοικητικές οντότητες ορισμένες κατηγορίες ουσιαστικών πληροφοριών που περιλαμβάνονται στις δικές τους βάσεις δεδομένων. Πολλές δυσκολίες απορρέουν από τη δυσκολία κοινού ορισμού των πληροφοριών στις οποίες έχουν πρόσβαση οι ΜΧΠ καθώς και των «σχετικών πληροφοριών» που μπορούν να ανταλλάξουν. Αυτή η απουσία σαφήνειας μπορεί να νοθεύσει την επικοινωνία και να αποτελέσει πηγή παρεξηγήσεων.

Με βάση τις συγκεκριμένες διαπιστώσεις, προτείνεται, όσον αφορά τις ΜΧΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε μία πρώτη φάση, να εντοπίσουν τις βέλτιστες πρακτικές για τις πληροφορίες στις οποίες παρέχεται πρόσβαση στις ΜΧΠ σε εθνικό επίπεδο. Πρέπει επίσης να τονιστεί ότι η πρόσβαση σε συμπληρωματικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες και η

¹⁷ Πολιτική συμφωνία για την πρόταση επιτεύχθηκε κατά το Συμβούλιο ΔΕΥ της 8ης και 9ης Νοεμβρίου 2007.

δυνατότητα ανταλλαγής αυτών των πληροφοριών είναι ουσιαστικής σημασίας για την αποτελεσματικότητα της δράσης των ΜΧΠ.

Δεδομένου ότι οι λεπτομέρειες για την ανταλλαγή πληροφοριών φαίνεται να εφαρμόζονται κυρίως σε πιο επιχειρησιακό επίπεδο, είναι δύσκολο να αξιολογηθεί επακριβώς το επίπεδο εφαρμογής στη βάση των απαντήσεων που ελήφθησαν. Θα μπορούσε να εξεταστεί η δυνατότητα προώθησης ενός υποδείγματος μνημονίου συμφωνίας μεταξύ ΜΧΠ για να διευκολυνθεί η ανταλλαγή πληροφοριών στο επίπεδο της ΕΕ και να ενθαρρυνθεί η πολυμερής συνεργασία.

Είναι ουσιαστικό να ενισχυθεί η επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ των ΜΧΠ της ΕΕ. Αυτός ο στόχος θα μπορούσε να υποστηριχθεί από τις εργασίες που διεξάγονται στο πλαίσιο της πλατφόρμας των ΜΧΠ της ΕΕ («EU FIU Platform»)¹⁸ και από ένα σχέδιο FIU.NET καλά προσδιορισμένο που να προωθεί αποτελεσματική συνεργασία σε επιχειρησιακό επίπεδο. Οι εργασίες της πλατφόρμας των ΜΧΠ της ΕΕ μπορούν να θεωρηθούν ως πολύτιμο σημείο εκκίνησης.

Τέλος, θα ήταν ενδεδειγμένο να προβλεφθεί η ενημέρωση των διατάξεων της απόφασης, κατά τρόπον που να καλυφθεί η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και να επιβληθεί το ίδιο επίπεδο απαιτήσεων σε όλες τις ΜΧΠ, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς τους.

¹⁸ Ανεπίσημη πλατφόρμα των ΜΧΠ της ΕΕ που δημιουργήθηκε από την Επιτροπή το 2006 για να εξετάσει τα ζητήματα της εφαρμογής της τρίτης οδηγίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες που αφορούν τις ΜΧΠ.